

Etusivu>Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat>Perintöasiat>Perimystä rajoittavat erityissäännöt Perimystä rajoittavat erityissäännöt

Belgia

1 Onko tämän jäsenvaltion lainsäädännössä erityissääntöjä, jotka taloudellisten, perheeseen liittyvien tai sosiaalisten seikkojen vuoksi rajoittavat kiinteän omaisuuden, tiettyjen yritysten tai muiden kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevien erityisten omaisuuserien perimystä tai vaikuttavat siihen?

Siviililain (*Code civil*) 745 quater §:ssä säädetään sellaisia tapauksia koskevista erityissäännöistä, joissa tietty omaisuus jaetaan perittävän jälkeläisten kesken niin, että jälkeläiset saavat siihen pelkän omistusoikeuden ja eloonjäänyt puoliso saa nautinto-oikeuden.

Periaatteessa eloonjäänyt puoliso tai joku pelkän omistusoikeuden haltijoista voi pyytää nautinto-oikeuden muuntamista kokonaan tai osittain. Toisin sanoen osapuoli voi ostaa toiselta pelkän omistusoikeuden tai nautinto-oikeuden.

Sääntöä ei kuitenkaan sovelleta tietynlaiseen omaisuuteen:

Jos nautinto-oikeuden muuntaminen voisi vahingoittaa vakavasti yrityksen tai elinkeinotoiminnan etuja, perhetuomioistuin (*tribunal de la famille*) voi evätä sen. Eloonjääneen puolison tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolen suostumus tarvitaan, jos kiinteistöä ja sen irtaimistoa käytettiin perheen pääasiallisena asuntona päivänä, jolloin perimys alkoi.

Siviililain 745 octies §:ssä säädetään laillisen asuinkumppanin hyväksi samanlaisesta suojasta, joka koskee perheen yhteisenä asuntona ollutta kiinteistöä ja sen irtaimistoa.

Lisäksi siviililain 915 bis §:ssä säädetään lakiosasta eloonjääneen puolison hyväksi ja täsmennetään, että lakiosa koskee kaikissa tapauksissa vähintään perheen pääasiallisena asuntona ollutta kiinteistöä ja sen irtaimistoa.

Jos jäämistö kokonaisuudessaan tai sen osa käsittää maatilaa, perittävän rintaperilliset voivat ottaa haltuunsa arvostuksen perusteella maatilaa muodostavan kiinteän ja irtaimen omaisuuden (maatiloja koskevasta perimysjärjestelmästä maatilojen jatkuvuuden edistämiseksi 29. elokuuta 1988 annetun lain 1 §:n 1 momentti).

Jos jäämistö kokonaisuudessaan tai sen osa ei käsitä maatilaa vaan kiinteää omaisuutta, joka kuului perittävän maatalaan, ja jos joku rintaperillisistä käyttää parhaillaan tätä kiinteää omaisuutta oman maatilansa yhteydessä, kyseinen rintaperillinen voi ottaa tämän omaisuuden haltuunsa arvostuksen perusteella, ellei eloonjääneen puolison ja laillisen asuinkumppanin oikeuksia koskevista siviililain säännöksistä muuta johdu (29. elokuuta 1988 annetun lain 1 §:n 3 momentti).

Vähäisiä perintöjä koskevasta perimysjärjestelmästä 16. toukokuuta 1900 annetun lain 4 §:ssä säädetään, että jos koko jäämistö tai sen osa käsittää kiinteistöjä, joiden lyhentämätön laskennallinen kiinteistötulo on enintään 1 565 euroa (edellä mainitun lain 1 §), sanotun rajoittamatta eloonjääneelle puolisolle siviililain 1446 §:ssä myönnettyjä oikeuksia, kukin rintaperillinen sekä eloonjäänyt puoliso, josta perittävä ei ollut eronnut tai jonka kanssa hän ei ollut asumuserossa, voi ottaa haltuunsa arvostuksen perusteella joko asunnon irtaimistoinen, jossa perittävä, hänen puolisonsa tai joku hänen jälkeläisistään asui perittävän kuolinhetkellä, tai talon, irtaimiston ja maa-alueet, joita talon haltija käytti itse omaan lukuunsa, sekä maatalouslaitteet ja tilaan kuuluvat eläimet tai hyödykkeet, raaka-aineet, ammatinharjoittamisvälineet ja muut kaupalliseen, käsiteolliseen tai teolliseen toimintaan liittyvät tarvikkeet.

2 Sovelletaanko näitä erityissääntöjä tämän jäsenvaltion lainsäädännön nojalla edellä mainittujen omaisuuserien perimyksen riippumatta siitä, mitä lakia perimyksen muotoon sovelletaan?

Nämä säännökset ovat pakottavia, mutta laissa ei nimenomaisesti säädetä, että niitä on sovellettava riippumatta sovellettavasta laista.

3 Onko tämän jäsenvaltion lainsäädännössä erityisiä menettelyjä, joilla varmistetaan edellä mainittujen erityissääntöjen noudattaminen?

Näiden oikeuksien takaamiseksi on käytössä useita menettelyjä:

Nautinto-oikeuden muuntamista koskevan hakemuksen hyväksyminen perhetuomioistuimessa: perhetuomioistuin voi joko evätä nautinto-oikeuden muuntamisen ja koko omaisuuden jakamisen, jos se voisi vahingoittaa vakavasti yrityksen tai elinkeinotoiminnan etuja, tai hyväksyä sen, jos se katsoo sen oikeudenmukaiseksi tapauksen olosuhteiden kannalta (siviililain 745 quater 2 §);

Maatilan omistuksen siirto: Jos asianomainen tai hänen velkojansa pyytävät maatilaa omistuksen siirtoa, perhetuomioistuimen on arvostettava maatala. Tuomioistuin voi tätä varten nimittää yhden tai useamman asiantuntijan (29. elokuuta 1988 annetun lain 4 §:n 1 momentti – etusijajärjestyksestä säädetään 3 §:ssä) Jos siirtoa vastustetaan tai jos joku asianosaisista ei hyväksy siirtoa tai ei ole läsnä siitä päätettäessä, perhetuomioistuin kutsuu asianosaiset tai heidän lailliset edustajansa oikeuteen tuomioistuimen kirjelmällä vähintään 15 päivää etukäteen. Asianosaisten on kokoonnuttava määrättyinä päivinä heidät kutsuneen tuomarin eteen. Asia voidaan käsitellä, vaikka yksi tai useampi asianosainen ei olisi läsnä. Siinä tapauksessa istunnon puheenjohtajana toimiva tuomari nimittää notaarin edustamaan poissa olevia. Notaari ottaa vastaan poissa olevien osuudet ja myöntää niiden osalta vastuuvapauden; notaarin palkkioista vastaavat hänen edustamansa osapuolet. Tuomari ratkaisee kiistat ja siirtää asiakirjan laatimisen osapuolten valitseman notaarin tai, jos osapuolet eivät pääse yksimielisyyteen notaarista, viran puolesta nimetyn notaarin tehtäväksi (29. elokuuta 1988 annetun lain 4 §:n 3 momentti). Kiinteän omaisuuden haltuunsa ottava asianosainen ei voi myydä kyseistä omaisuutta 10 vuoden aikana asiakirjan allekirjoittamisesta, muuten kuin perhetuomioistuimen ennalta päteväksi katsomasta painavasta syystä (29. elokuuta 1988 annetun lain 6 §:n 1 momentti).

Vähäisten perintöjen haltuunotto: Menettely on pääosin sama kuin maatilaa omistuksen siirron yhteydessä (16. toukokuuta 1900 annetun lain 4 §:n 3 ja 5 momentti). Ainoana erona on sen ajanjakson pituus, jonka aikana haltuun otettua omaisuutta ei voida myydä kuin perhetuomioistuimen ennalta päteväksi katsomasta painavasta syystä: se on viisi vuotta asiakirjan allekirjoittamisesta (16. toukokuuta 1900 annetun lain 5 §).

Päivitetty viimeksi: 27/08/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.